

Luonnontuotealan kehittäminen maaseuturahastossa

17.3.2016

Eija Harju

Vanha verrattuna Uuteen

Vanha ohjelma	Uusi ohjelma
<ul style="list-style-type: none"> • Hankkeiden sisällöstä käytiin keskusteluja ennen hakemuksen jättämistä ja hakemusvaiheessa ennen päätöksen tekoa • Hakemuksia pystyi muokkaamaan tarvittaessa	<ul style="list-style-type: none"> • Vain teknistä neuvontaa ennen hakemuksen jättämistä • Kaikki hankkeet pisteytetään, laitetaan paremmuusjärjestykseen ja rahoitetaan määrärahojen puitteissa • Hankepäätökset on tehtävä valintajaksoittain • Hakemukset kilpailevat aidosti keskenään

Vanha verrattuna Uuteen

Vanha ohjelma	Uusi ohjelma
<ul style="list-style-type: none"> • Hakijat toteuttivat hankkeita omien organisaatioiden kehittämissuunnitelmien pohjalta	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyövaatimus: hankkeissa tulee olla toteuttajina vähintään kaksi osapuolta • Aitoa konkreettista yhteistyötä • Toteutusvastuut on määritelty sopimuksin (yhteistyösopimus, tuensiirtosopimus)

Vanha verrattuna Uuteen

Vanha ohjelma	Uusi ohjelma
<ul style="list-style-type: none"> • Hankkeet yleisiä kehittämishankkeita • Pitkäkestoisia • Mahdollisuus pitkäjänteiseen kehittämiseen • Ei yrityksiä mukana	<ul style="list-style-type: none"> • Kehittäminen lähtee yritysten tarpeista • Hankkeet pieniä täsmähankkeita, jolloin yksityinen rahoitus on helpompi kerätä • Yritykset mukana kehittämisessä

-
- ➔ **Elinkeinojen kehittäminen tapahtuu yritysten kautta**
  - ➔ **Rakennetaan edellytyksiä markkinoiden laajentamiselle**

**Nykyisin paikallisilla markkinoilla toimivat
voivat kehittyä laajemmille markkinoille**

TÄRKEINTÄ ON VANHASTA POISOPPIMINEN

Entiset yleishyödylliset elinkeinojen kehittämishankkeet ei enää
sellaisinaan sovi ohjelmaan

Erittäin tärkeää!

Kehittämiseen tarvitaan Teitä kaikkia!

Lapin alueellinen kehittämisstrategia

- Jalostusasteen nosto
- Yhteistyön vahvistaminen ja kehittäminen
- Lapin vahvuuksien hyödyntäminen luonnontuotealalla

Rahoitettu tiedonvälityshanke:

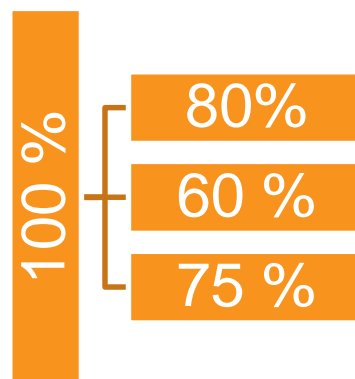
Täsmätietoa Lapin luonnontuotteista maakunnalle (LUTUNEN), LUKE, Lapin amk

- Tuotetaan tarvelähtöistä tietoa luonnontuotteiden parissa toimiville tahoille
- Hankkeen tulosten kautta yrittäjät, opetustoimen henkilöt, tutkijat, hallinnon edustajat sekä asiakkaat saavat tietoa, jonka hyödyntämisen kautta he voivat parantaa kilpailukykyä, kehittää tuotteita ja innovaatioita, edistää kysyntää ja tarjontaa sekä luoda edellytyksiä uudelle tutkimukselle, liiketoiminnalle ja yhteistyölle

Erilaiset tukiprosentit

Välineitä, jolla päästään tavoitteisiin

100 %:n hankkeilla selvitetään, aktivoidaan ja kartoitetaan yrityksiä ja niiden tarpeita, varsinaiset hankkeet toteutetaan 80 , 60 tai 75 %:n hankkeilla

80 %

Tuotetaan yrityksille merkittävää tiedon ja osaamisen lisäystä sen oman toiminnan, uusien tai parannettujen tuotteiden, prosessien tai palveluiden kehittämiseksi, prototyyppien rakentamiseksi tai näitä tukevaan pilottihanke

- ei olla tekemisissä tuotteiden kanssa, laaja julkistamisvelvollisuus

Rahoitettu Etelä-Savo, **Pohjois-Karjala**, Kainuu, Pohjois-Pohjanmaa ja Lappi.
SieVi - Sienten viljely biotalouden toimenpiteenä, LUKE

- Hankkeessa kehitetään korkean markkina-arvon omaavien erikois- ja ruokasienten viljelymenetelmiä niiden suunnitelmallista ja laajamittaista tuotantoa varten koetilatoiminnalla.
- Tehdä yhteistyötä sidosryhmien kanssa myynti- ja markkinointiverkosto luomiseksi.
- Tuottaa metsänomistajille, luonnontuotealan yrityksille, maanviljelijöille, jatkojalostajille ja metsäalan toimijoille tietoa viljelymenetelmistä.
- Kehittää analysointimenetelmä tuotetun ja luonnonesiintymistä kerättyjen erikoisienten laadun ja turvallisuuden varmistamiseksi.

60 %

Kehitetään uusia parannettuja tuotteita, prosesseja tai palveluja sekä niiden markkinointia edeltävää testausta, esittelyä, pilotointia

- tässä ollaan jo tekemisissä tuotteiden kanssa, laaja julkistamisvelvollisuus

Esimerkki:

Kartoituksen yhteydessä on noussut joukko yrityksiä, joita kiinnostaa tietyn uuden luonnontuotteisiin perustuvan tuotteen jalostus:

- Voidaan kehittää yhdessä yritysten kanssa tuotetta, hakea kehittämiseen tarvittaessa ulkopuolista asiantuntijuutta
- Tehtyä tuotetta voi testata ja sen perusteella jatkokehittää tuotetta niin, että tuote on valmis markkinoille
- Ei varsinaista markkinointia

75 %

Yritysryhmälle, johon kuuluu vähintään 3 ja enintään 10 yritystä, tuki voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena (de minimis -tuki)

- Ei laajaa julkistamisvelvollisuutta, yritykset nimetään päätöksessä

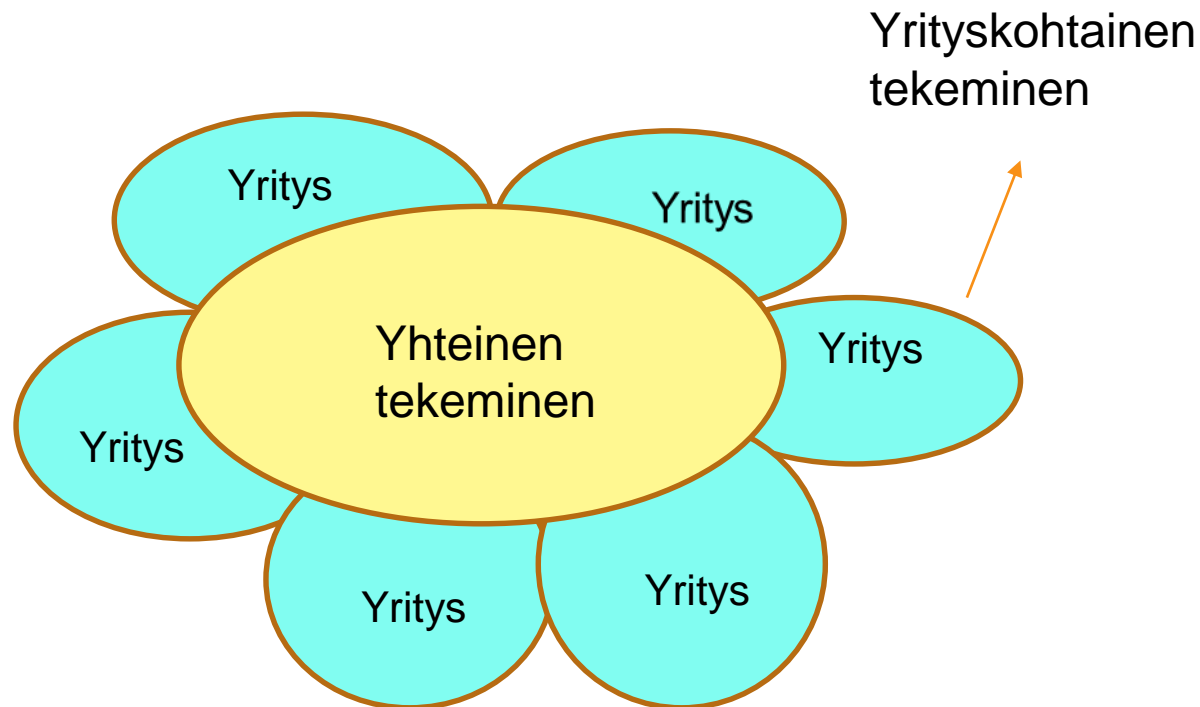
Esimerkki:

Kartoituksen yhteydessä on noussut 3-10 yritystä, joilla yhteinen halu laajentaa markkinoita:

- Yhteinen tekeminen: yhteisen tarjonnan ideointia, tuotteistamista, tuotetestausta, kohderyhmätarkastelua, markkinointikeinojen tarkastelua, markkinointiosaamisen lisäämistä, yhteisen imagon luominen (Lapissa mm. Lappibrändi) jne.
- Yrityskohtainen toiminta: ideointi ja tuotteistus viedään konkreettisesti kunkin yrityksen liiketoimintaan

Yritysryhmähanke 75 %

Yritysryhmähanke 75 %

- Sopii erityisesti luonnontuotealalle, jossa paljon sesonkiluonteisuutta
- Tuki myönnetään hanketukena eli osallistuvien yritysten ”edellytyksiä” ei tarkastella samalla tavalla kuin yritystuissa:
  - Ei pääasiallisen toimeentulon vaatimusta
  - Yritykset voivat toimia pelkästään paikallisilla markkinoilla
  - Ei sovelleta kieltolistaa (esim. metsäkoneyrittäjät, pakettiautoilijat, kyläkauppiaat)
- Yrityksillä tulee olla kehittämisessä tavoite, johon hankkeella pyritään (osa-aikaisesta kokoaikaiseksi, liikevaihdon kasvu jne.)
- Ei tueta yrityksen normaalia toimintaa

Muut rahoituslähteet tutkimukselle ja kehittämiselle

- Valtakunnalliset hankkeet
  - Seuratkaa maaseutu.fi ilmoittelua!
- TEM: ja MMM:n kautta haettavat
  - Valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden haku järjestetään tavallisesti vuosittain syksyllä ja rahoituspäätökset tehdään seuraavana keväänä.
https://www.tem.fi/alueiden_kehittaminen/kansallinen_alueiden_kehittaminen/maa_seutupolitiikka/tutkimus-_ja_kehittamishankkeet/rahoituksen_hakeminen
- EAKR:n mahdollisuudet biotalouteen

Lisätietoa

- www.maaseutu.fi
- Lapin ELY-keskuksen www-sivu

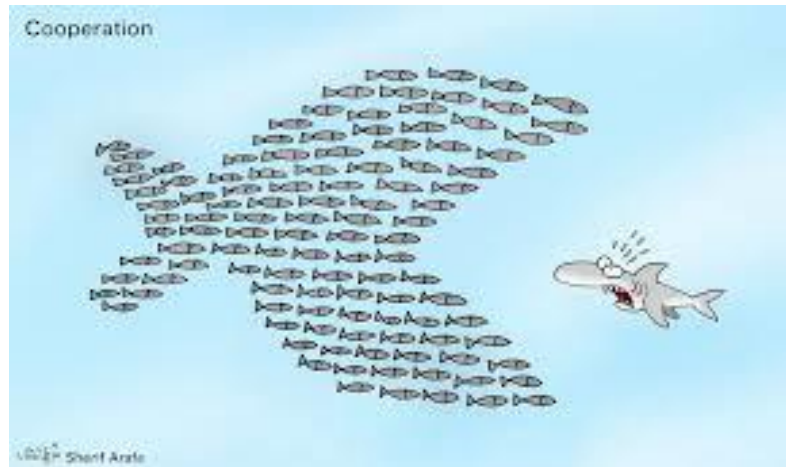
Lapin ELY-keskus / aiheet / maaseutuelinkeinot /
maaseudun kehittäminen

<https://www.maaseutu.fi/fi/tuemmenaita/Sivut/yrittajyys-ja-elinkeinojenkehittaminen.aspx>

Seuraa meitä myös twitterissä!

Yhteistyössä on voimaa

Kiitos!

